

Hem>Domstolsförfaranden>Tvistemål>Tidsfrister

Tidsfrister

Belgien

1 Ange de olika tidsfrister som finns i civilrättsliga mål.

I processlagen (*Code judiciaire/Gerechtigelijk Wetboek*) anges en mängd olika tidsfrister.

Dessa kan delas upp i två typer: karenperioder och preskriptionsfrister.

Karenperioder (*délais d'attente/wachtermijnen*) är tidsperioder som måste löpa ut. Dessa perioder måste med andra ord löpa ut för att en rättslig åtgärd ska kunna vidtas.

Ett exempel på en karenperiod är **stämningsfristen (*délai de citation/dagvaardingstermijn*)**. Stämningsfristen är den minsta tidsperiod som måste förflyta mellan utfärdandet av en stämningsansökan och anhängiggörandet av målet i domstol. Stämningsfristen är åtta dagar i huvudförfaranden (civilmål) och två dagar i interimistiska förfaranden.

Preskriptionsfrister (*délais de forclusion/vervaltermijnen*) är tidsfrister inom vilka en viss rättslig åtgärd måste vidtas. Åtgärden måste vidtas senast den dag fristen löper ut (*dies ad quem*). Om ingen åtgärd vidtas innan fristen löper ut förfaller rätten att vidta den åtgärden.

Exempel på preskriptionsfrister är de tidsfrister inom vilka en rättsprocess måste inledas, nämligen

tidsfristen på en månad för att överklaga en dom efter rättegång (artikel 1051 i processlagen), räknat från dagen för delgivningen av domen,

tidsfristen på en månad för att ansöka om återvinning av en tredskodom (artikel 1048 i processlagen), räknat från dagen för delgivningen av domen,

tidsfristen på tre månader för att inge ett överklagande i en rättsfråga till kassationsdomstolen (*Cour de cassation/ Hof van Cassatie*) (artikel 1073 i processlagen),

tidsfristen på tre månader för att väcka talan som tredje man (artikel 1129 i processlagen),

tidsfristen på 30 dagar för att väcka skadeståndstalan mot en domare på grund av ett allvarligt rättegångsfel (artikel 1142 i processlagen).

tidsfristen på sex månader för att återuppta en civilrättslig process (artikel 1136 i processlagen).

Stämningsfristen är därför en karenperiod.

I artikel 707 i processlagen anges att den normala stämningsfristen i ett huvudförfarande är åtta dagar för personer som har hemvist eller sin vanliga vistelseort i Belgien.

Samma sak gäller när

stämningen delges i Belgien på delgivningsadressen,

den person som delges stämningen inte har någon känd hemvist eller vistelseort i Belgien eller i utlandet,

en stämning för en part med hemvist i utlandet delges personer i Belgien.

Stämningsfristen i interimistiska förfaranden minskas till två dagar ([artikel 1035 i processlagen](#)). Stämningsfristen för förfaranden inför **utmättningsdomaren (*juge des saisies/beslagrechter*)** är också två dagar när denna domare är behörig att fatta beslut om interimistiska åtgärder.

Om svaranden saknar hemvist, vistelseort eller delgivningsadress i Belgien förlängs ovanstående "normalperioder" på åtta respektive två dagar i enlighet med [artikel 55 i processlagen](#).

Perioden är därför (åtta eller två dagar + ...)

15 dagar om parten bor i ett grannland eller i Förenade kungariket,

30 dagar om parten bor i ett annat europeiskt land,

80 dagar om parten bor i en annan del av världen.

Denna förlängning måste emellertid föreskrivas i lag. För stämningar i ett huvudförfarande anges förlängningen i [artikel 709 i processlagen](#). För stämningar i ett interimistiskt förfarande anges förlängningen i [artikel 1035 i processlagen](#).

I vissa fall kan det vara nödvändigt att handlägga ärenden snabbt efter en stämning. I sådana situationer kan en advokat eller en domstolstjänsteman ansöka hos behörig domstol om att dessa frister ska förkortas ([artikel 708 i processlagen](#) i ett huvudförfarande, [artikel 1036 i processlagen](#) i ett interimistiskt förfarande).

När stämningen delges lämnar domstolstjänstemannen en kopia på beslutet att förkorta stämningsfristen för att informera svaranden om att den förkortade fristen har godkänts.

En av de viktigaste aspekterna med en tidsfrist är dess **beräkningssätt**. Beräkningssättet anges i [artiklarna 48–57 i processlagen](#) (dvs. i kapitel VIII i del ett av processlagen) (se nedan).

Dessa artiklar omfattar allmänna aspekter (artiklarna 48 och 49), preskriptionsfrister (artikel 50.1), **beräkning** av tidsfrister (artiklarna 52 och 53.1 och artiklarna 53 a, 54 och 57), **force majeure**-situationer, **förlängning av tidsfristen** (artiklarna 50.2, 51, 53.2 och 55) och avbrytande av tidsfristen på grund av att en av parterna har avlidit (artikel 56).

2 Lämna en förteckning över de dagar som enligt ert lands lagstiftning är helgdagar, i enlighet med rådets förordning (EEG, Euratom) nr 1182/71 av den 3 juni 1971.

1 januari (nyårsdagen)

Påskdagen och annandag påsk (varierande datum)

1 maj (arbetets dag)

Kristi himmelfärdsdag (sjätte torsdagen efter påskdagen)

Pingstdagen och annandag pingst (sjunde söndagen och måndagen efter påskdagen)

Nationella helgdagar: 21 juli

15 augusti (jungfru Marie himmelfärd)

1 november (allhelgonadagen)

11 november (stilleståndsdagen 1918)

25 december (juldagen)

Denna förteckning förekommer **inte** i processlagen.

3 Vilka är generella reglerna om tidsfrister i civilrättsliga förfaranden?

Se fråga 1 (ovan).

4 Om en handling eller en formalitet ska företas inom en viss tidsfrist, när börjar då denna tidsfrist löpa?

Regeln är att *dies a quo* (dagen för den handling eller händelse som utlöste tidsfristen) INTE INGÅR i tidsfristen, men att *dies ad quem* (dagen för fristens utlöpande) INGÅR (*dies a quo non computatur in termino*).

Artikel 52 i processlagen: "En tidsfrist beräknas från midnatt till midnatt. Den löper från dagen efter den handling eller händelse som utlöste tidsfristen och inkluderar alla dagar, även lördagar, söndagar och allmänna helgdagar."

Därför börjar en tidsfrist inte löpa samma dag som en stämning eller dom delges (*dies a quo*), utan påföljande dag (närmare bestämt kl. 00.00 påföljande dag).

Om en stämning t.ex. delges måndagen den 4 maj (*dies a quo*), börjar **stämningsperioden** löpa tisdagen den 5 maj. Den första dagen i åttadagsfristen är med andra ord tisdagen den 5 maj.

Om den 4 maj infaller på en fredag börjar stämningsperioden löpa lördagen den 5 maj. Den första dagen i en stämningsperiod kan därför falla på en lördag, söndag eller allmän helgdag.

5 Kan det sätt på vilket en handling har delgetts påverka eller ändra den tidpunkt från vilken en tidsfrist börjar löpa (dvs. delgivning genom stämningsman eller per post)?

A/ Delgivning av en domstolstjänsteman:

Enligt artikel 57 i processlagen börjar, om inte annat föreskrivs i lag, en tidsfrist för en invändning, ett överklagande till en överrätt eller ett överklagande i en rättsfråga till kassationsdomstolen att löpa när domen delges personen på dennes hemvist eller i förekommande fall när en kopia överlämnas eller deponeras på det sätt som anges i **artiklarna 38 och 40**.

För personer som saknar hemvist, vistelseort eller delgivningsadress i Belgien, och som inte kan delges personligen, börjar tidsfristen löpa när en kopia av den dom som ska delges lämnas in på posten eller, i förekommande fall, överlämnas till den allmänna åklagaren.

Om det rör sig om en person utan rättskapacitet börjar tidsfristen inte löpa förrän domen har delgetts den personens rättsliga ombud.

B/ Pappersbaserad delgivning (skrivelse):

Enligt artikel 53 a i processlagen börjar de tidsfrister som börjar löpa från delgivningen av pappershandlingen, om inte annat föreskrivs i lag, att löpa från och med följande tidpunkter:

Om handlingen delges med ett särskilt delgivningsbrev eller som rekommenderat brev med mottagningsbevis, från och med den första dagen efter den dag brevet delades ut till adressatens bostadsadress eller, i förekommande fall, till adressatens vistelseadress eller delgivningsadress.

Om handlingen delges med rekommenderat brev eller vanligt brev, från och med den tredje arbetsdagen efter den dag brevet lämnades in på posten, om inte adressaten kan visa något annat.

Om handlingen delges i utbyte mot ett daterat mottagningsbevis, från och med den första dagen därefter.

6 När börjar en tidsfrist att löpa om datumet räknas från händelsen?

Regeln är att *dies a quo* (dagen för den handling eller händelse som utlöste tidsfristen) INTE INGÅR i tidsfristen, men att *dies ad quem* (dagen för fristens utlöpande) INGÅR.

DIES A QUO:

Artikel 52 i processlagen: "En tidsfrist beräknas från midnatt till midnatt. Den löper från dagen efter den handling eller händelse som utlöste tidsfristen och inkluderar alla dagar, även lördagar, söndagar och allmänna helgdagar."

Därför börjar en tidsfrist inte löpa samma dag som en stämning eller dom delges (*dies a quo*), utan påföljande dag (närmare bestämt kl. 00.00).

Om en stämning t.ex. delges måndagen den 4 maj (*dies a quo*), börjar **stämningsperioden** löpa tisdagen den 5 maj. Den första dagen i åttadagsfristen är med andra ord tisdagen den 5 maj.

Om den 4 maj infaller på en fredag börjar stämningsperioden löpa lördagen den 5 maj. Den första dagen i en stämningsperiod kan därför falla på en lördag, söndag eller allmän helgdag.

DIES AD QUEM:

Artikel 53 i processlagen: "Den dag fristen löper ut ingår i tidsfristen. Om denna dag emellertid infaller på en lördag, söndag eller **allmän helgdag**, förlängs fristen till den första efterföljande arbetsdagen."

Dies ad quem är den dag fristen löper ut. Den ingår i tidsfristen och utgör därför tidsfristens sista dag.

Om *dies ad quem* emellertid infaller på en lördag, söndag eller allmän helgdag förlängs fristen till den första efterföljande arbetsdagen.

7 När börjar en tidsfrist att löpa om den är angiven i dagar? Avser antalet dagar kalenderdagar eller arbetsdagar?

Enligt artikel 52 i processlagen löper en frist från midnatt till midnatt. Den löper från dagen efter den handling eller händelse som utlöste tidsfristen och inkluderar alla dagar, även lördagar, söndagar och allmänna helgdagar.

Det går dock endast att företa en giltig handling på domstolens kansli de dagar och på de tider som domstolskansliet har öppet för allmänheten, såvida detta inte sker på elektronisk väg.

Därför måste **kalenderdagar** användas.

8 När börjar en tidsfrist att löpa om den är angiven i veckor, månader eller år?

Enligt artikel 54 i processlagen beräknas en tidsfrist som anges i månader eller år från en kalenderdag i en månad till dagen före motsvarande kalenderdag i en annan månad.

Denna artikel gäller endast tidsfrister som anges i månader eller år (t.ex. tidsfristen för en invändning eller ett överklagande, som är en månad). Tillsammans med vad som stadgas i artikel 53 i processlagen innebär detta att en tidsfrist på en t.ex. en månad inte alltid är 30 eller 31 dagar, utan även kan vara längre eller kortare.

Med kalenderdag avses tidsfristens första dag, nämligen dagen efter delgivningen.

9 När löper en sådan tidsfrist ut om den är angiven i veckor, månader eller år?

Enligt artikel 53.1 i processlagen ingår den dag fristen löper ut (dvs. *dies ad quem*) i tidsfristen.

10 Om fristen löper ut en lördag, söndag, allmän helgdag eller annan arbetsfri dag, förlängs den till nästa arbetsdag?

I artikel 53.2 i processlagen anges emellertid att om denna dag infaller på en lördag, söndag eller allmän helgdag, förlängs fristen till den första efterföljande arbetsdagen.

11 Finns det särskilda omständigheter då tidsfristerna förlängs? På vilka villkor?

a/ Tidsfrister som inte medför att en rättighet förfaller:

I artikel 49 i processlagen anges att tidsfristerna är lagstadgade och att domstolarna endast kan fastställa tidsfrister när lagen tillåter detta.

Enligt artikel 51 i processlagen kan domstolen, innan en tidsfrist löper ut, förlänga tidsfrister som inte medför att en rättighet förfaller. Om inte annat föreskrivs i lag kan en förlängning inte vara längre än den ursprungliga tidsfristen och ingen ytterligare förlängning kan beviljas, om inte detta sker i form av ett motiverat beslut och av synnerliga skäl.

b/ En part saknar hemvist, vistelseort eller delgivningsadress i Belgien:

Om det i lagen anges att tidsfristen för en person som saknar hemvist, vistelseadress eller delgivningsadress i Belgien måste förlängas, ska fristen enligt artikel 55 i processlagen förlängas med

15 dagar om parten bor i ett grannland eller i Förenade kungariket,

30 dagar om parten bor i ett annat europeiskt land,

80 dagar om parten bor i en annan del av världen.

c/ Under domstolens semesterperiod:

Enligt artikel 50.2 i processlagen ska varje tidsfrist för en invändning eller ett överklagande enligt [artiklarna 1048, 1051](#) och [1253 c](#), punkterna c och d, som börjar och slutar under domstolens semesterperiod förlängas till det nya domstolsårets femtonde dag.

Domstolens semesterperiod pågår den 1 juli–31 augusti varje år.

Om tidsfristen för en invändning eller ett överklagande börjar och slutar under denna period förlängs *dies ad quem* för denna tidsfrist till den 15 september.

Exempel 1: En dom delges den 30 juni (*dies a quo*). Tidsfristen börjar löpa den 1 juli och löper ut (*dies ad quem*) den 31 juli.

Exempel 2: En dom delges den 31 juli (*dies a quo*). Tidsfristen börjar löpa den 1 augusti och löper ut (*dies ad quem*) den 31 augusti.

I båda exemplen infaller både tidsfristens första dag och den dag fristen löper ut (*dies ad quem*) under domstolens semesterperiod. Därför förlängs fristen till den 15 september, som är sista dagen för att inge en invändning eller ett överklagande.

Exempel 3: En dom delges den 29 juni. Tidsfristen börjar löpa den 30 juni. Fristen löper ut (*dies ad quem*) den 29 juli.

Exempel 4: En dom delges den 1 augusti. Tidsfristen börjar löpa den 2 augusti. Fristen löper ut (*dies ad quem*) den 1 september.

I båda exemplen infaller antingen tidsfristens första dag eller den dag fristen löper ut (*dies ad quem*) utanför domstolens semesterperiod. Därför förlängs inte fristen till den 15 september.

Notera att både artikel 50.2 i processlagen (förlängning på grund av domstolens semesterperiod) och artikel 53.2 i processlagen (förlängning av fristen till efterföljande arbetsdag om fristen löper ut på en lördag, söndag eller allmän helgdag) kan vara tillämpliga om den sista dagen i domstolens semesterperiod (den 31 augusti) infaller på en lördag eller söndag och tidsfristen löper ut (*dies ad quem*) den 31 augusti.

Artikel 50.2 i processlagen ska i så fall tillämpas först, innan artikel 53.2 i processlagen tillämpas.

Exempel:

En dom delges den 31 juli. Tidsfristen för att inge en invändning eller ett överklagande löper från den 1 augusti till den 31 augusti, som infaller på en lördag eller söndag.

Enligt artikel 50.2 i processlagen infaller tidsfristens först och sista dag under domstolens semesterperiod. Detta medför att fristen förlängs till den 15 september.

Det är endast om den 15 september infaller på en lördag eller söndag som artikel 53.2 i processlagen kan tillämpas. I så fall förlängs fristen till efterföljande måndag.

d/ Om en person som har rätt ett inge en invändning, ett överklagande till en överrätt eller ett överklagande i en rättsfråga till kassationsdomstolen avlider:

Enligt artikel 56 i processlagen medför partens dödsfall att den partens tidsfrist för att inge en invändning, ett överklagande till en överrätt eller ett överklagande i en rättsfråga till kassationsdomstolen avbryts.

Tidsfristen börjar att löpa igen först efter det att domen har delgetts den avlidnes dödsbo och löper endast från utgången av tidsfristen för att upprätta och granska en bouppteckning, om domen delges innan dessa frister löper ut.

Domen kan delges arvingarna gemensamt, utan att deras namn och rättskapacitet anges. En berörd part kan emellertid slippa förlora sina rättigheter till följd av att tidsfristerna för att överklaga har löpt ut om denna part inte kände till delgivningen.

12 Vilka är tidsfristerna för överklagande?

Enligt artikel 1050 i processlagen är huvudregeln att ett överklagande alltid kan inges så snart en dom har meddelats, även vid en tredskodom. När det gäller en dom om behörighet eller, om inte domstolen beslutar annat, en interimistisk dom, kan endast den lagakraftvunna domen överklagas.

Enligt artikel 1051 i processlagen är tidsfristen för att inge ett överklagande en månad från delgivningen av domen i enlighet med [artikel 792.2 och 792.3](#). I enlighet med artikel 1054 i processlagen kan svaranden emellertid när som helst inge ett anslutningsöverklagande mot alla parter i förfarandet vid appellationsdomstolen, även om domen delgavs utan reservation eller godtogs innan den delgavs.

13 Kan domstolar ändra tidsfrister, särskilt för att inställa sig eller fastställa ett särskilt datum för inställelse?

Enligt artikel 51 i processlagen kan domstolen, innan en tidsfrist löper ut, förlänga tidsfrister som inte medför att en rättighet förfaller. Om inte annat föreskrivs i lag kan en förlängning inte vara längre än den ursprungliga tidsfristen och ingen ytterligare förlängning kan beviljas, om inte detta sker i form av ett motiverat beslut och av synnerliga skäl.

14 När en handling, som är avsedd för en part som bor på en plats där han eller hon är berättigad till en förlängning av en tidsfrist, delges på en plats där de bosatta inte är berättigade till en sådan förlängning, förlorar denna part då rätten till den förlängda tidsfristen?

Artikel 55 i processlagen infördes just för en sådan part. Om villkoren i den artikeln är uppfyllda kan nämnda part utnyttja denna bestämmelse.

15 Vilka är följderna av att en tidsfrist inte iaktas?

Enligt artikel 50 i processlagen kan tidsfrister som medför att en rättighet bortfaller inte förkortas eller förlängas, även om parterna går med på detta, om inte bortfallet av rättigheter omfattas av de lagstadgade villkoren.

En rättshandling måste med andra ord företas innan tidsfristen löper ut, annars är risken att den faller utanför tidsfristen och inte är tillåten.

16 Vilka rättsmedel finns tillgängliga när en frist har löpt ut för den som har missat tidsfristen?

Om en preskriptionsfrist löper ut får detta definitiva konsekvenser. Såvida det inte har skett en lagöverträdelse går det med andra ord inte längre att inge ett överklagande.

Senaste uppdatering: 29/10/2019

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.